

Sraith Pictiúr 20 - Gadaíocht ar Thraein

Gníomhaíocht 1 – bí ag éisteacht, scríobh agus ag caint:

- Féach ar bhosca 1 san fhíseán thuas agus éist leis an gcur síos air dhá/trí bhabhta.
- Déan iarracht an méid a chloiseann tú a scríobh síos. (Mura bhfuil tú in ann abairtí iomlána a scríobh is leor eochairfhocail agus frásaí).
- Déan an méid atá scríofa agat a roinnt/a phlé leis an duine in aice leat. An bhfuil sibh in ann teacht ar an gcur síos iomlán?
- Éist leis an gcur síos arís.

Gníomhaíocht 2 – líon na bearnaí:

- Féach ar bhoscaí 2 agus 3 san fhíseán.
- Thíos tá cur síos ar bhoscaí 2 agus 3. Déan iarracht na bearnaí a líonadh.

2) _____ gur ghluais an traein amach as an stáisiún.

Bhí Máire agus Síle suite ar a _____.

Bhí fear a raibh _____ air suite in aice leo.

Seo leis na cailíní ag caint faoin deireadh seachtaine agus dheineadar neamhaird d'fhear na spéaclaí gréine.

D'fhág Máire _____ ar an mbord.

3) Tar éis tamaill, thit na cailíní _____.

I bpreabadh _____, bhí an sparán tógtha ag an bhfear.

Ní fhaca duine ná _____ é.

Níorbh _____ go raibh sé _____ ar a sheans ó shuigh na cailíní in aice leis.

D'imigh sé leis ar nós _____.

- Déan do chuid freagraí a roinnt/a phlé leis an duine in aice leat.
- Éist leis an gcur síos ar bhoscaí 2 agus 3.

Gníomhaíocht 3 – cuir in ord:

- Thíos tá cur síos ar bhoscaí 4 agus 5 ón bhfíseán, ach níl na habairtí san ord ceart. An féidir leat iad a chur san ord ceart?

Bhí an cigire traenach an-tuisceanach agus cabhrach.

Chuardaíodar an carráiste ó bhun go barr. Ba ansin a thuigeadar go raibh an sparán tógtha ag an bhfear.

Chuir sé glaoch ar stáisiún na nGardaí i gcathair na Gaillimhe.

Dhúisigh na cailíní.

Ba dhóbaire gur thit Máire i laige. Scread sí in ard a cinn is a gutha.

Ghlaodar ar an gcigire traenach ar an bpointe boise agus d'inis an scéal dó.

Bhíodar in amhras gurbh é fear na spéaclaí gréine a ghoid an sparán.

Ní raibh tásc ná tuairisc ar an sparán.

- Déan do fhreagra a roinnt/a phlé leis an duine in aice leat.
- Éist leis an gcur síos ar bhoscaí 4 agus 5.

Gníomhaíocht 4- bí ag scríobh agus ag caint :

- Déan iarracht cúig líne a scríobh ag déanamh cur síos ar bhosca 6 san fhíseán.
- Tá roinnt focal/nathanna sa liosta thíos le cabhrú leat.
- Déan iarracht focail/nathanna/briathra eile a aimsiú ar www.focloir.ie nó www.teanglann.ie.

Gníomhaíocht 5 – bí ag léamh:

- Léigh an cur síos thíos ar an tSraith Pictiúr.

Gníomhaíocht 6 – bí ag éisteacht:

- Éist leis an gcur síos iomlán ar an tSraith Pictiúr.
- Ag an am céanna, más maith leat, breathnaigh ar théacs an fhíseáin, atá ag bun an leathanaigh seo.

Gníomhaíocht 7 – ciorcal comhrá:

- Ag úsáid na nótaí (ach gan a bheith á léamh), déan cur síos ar thrí cinn de na boscaí don duine in aice leat. Ansin déanfaidh sé sin cur síos ar na trí bhosca eile. Is féidir seo a dhéanamh cúpla uair le páirtnéirí difriúla.
- Cuir roinnt de na ceisteanna, atá ag bun an leathanaigh seo, faoi ‘Ceisteanna don Idirghníomhaíocht’, ar a chéile.
- Déan iarracht ceisteanna nua a chumadh.

Gníomhaíocht 8 – deis taifeadta:

- Déan tú féin a thaifeadadh ag déanamh cur síos ar an tSraith Pictiúr.
- Éist leis an taifeadadh atá déanta ag daoine eile.

Gníomhaíocht 9 – nathanna cainte: bí ag caint agus ag scríobh:

- Tá go leor nathanna cainte/focail úsáideacha sa téacs thíos. Déan iarracht cuid acu a chur in abairt ó bhéal leis an duine in aice leat.
- Déan iarracht cuid eile acu a chur in abairt scríofa.
- Mura dtuigeann tú céard is brí le nath cainte, cuardaigh é ar www.focloir.ie agus www.teanglann.ie.

Gníomhaíocht 10 – céard fút féin?

- Tabhair cuntas ar uair éigin a goideadh rud éigin uait féin nó do mhuintir, cara srl. Cum scéal más gá.
- Déan iarracht cuid de na nathanna sa téacs thíos a úsáid.
- Cuardaigh focail agus briathra nua ar www.focloir.ie agus www.teanglann.ie.
- Nodanna/Feidhmeanna Teanga:
Tabhair cuntas, tabhair cuntas ar an conas mar a tharla sé agus abair céard a tógadh, cuir eagla agus fearg in iúl, abair gur lorgáidh cabhair, tabhair moladh.
- Arís is féidir tú féin a thaifead.

Gadaíocht ar Thraein

(Téacs an fhíseáin)

- 1) An mhí seo caite bheartaigh Máire agus Síle imeacht go cathair na Gaillimhe don deireadh seachtaine.

Thug a dtuismitheoirí síob dóibh go dtí an stáisiún traenach.

Bhíodar ag tnúth go mór leis an deireadh seachtaine.

Bhí inní ar a dtuismitheoirí, áfach, agus d'iarr siad orthu a bheith cúramach.

- 2) Níorbh fhada gur ghluais an traein amach as an stáisiún.

Bhí Máire agus Síle suite ar a sáimhín só.

Bhí fear a raibh spéaclaí gréine air suite in aice leo.

Seo leis na cailíní ag caint faoin deireadh seachtaine agus dheineadar neamhaird d'fhear na spéaclaí gréine.

D'fhág Máire a sparán ar an mbord.

- 3) Tar éis tamaill, thit na cailíní ina genap codlata.

I bpreabadh na súl, bhí an sparán tógtha ag an bhfear.

Ní fhaca duine ná deoraí é.

Níorbh fholáir go raibh sé ag faire ar a sheans ó shuigh na cailíní in aice leis.

D'imigh sé leis ar nós na gaoithe.

- 4) Dhúisigh na cailíní.

Ní raibh tásc ná tuairisc ar an sparán.

Ba dhóbaire gur thit Máire i laige. Scread sí in ard a cinn is a gutha.

Chuardaíodar an carráiste ó bhun go barr. Ba ansin a thuigeadar go raibh an sparán tógtha ag an bhfear.

- 5) Ghlaodar ar an gcigire traenach ar an bpointe boise agus d'inis an scéal dó.

Bhíodar in amhras gurbh é fear na spéaclaí gréine a ghoid an sparán.

Bhí an cigire traenach an-tuisceanach agus cabhrach.

Chuir sé glaoch ar stáisiún na nGardaí i gcathair na Gaillimhe.

- 6) Níorbh fhada ina dhiaidh sin gur shroich an traein ceann scríbe.

D'imigh an gadaí den traein chomh tapaidh is a bhí in Éirinn ach tháinig na Gardaí aniar aduaidh air agus rugadar greim an duine bháite air.

Tugadh an sparán ar ais do Mháire.

Bhí an t-airgead ar fad ann agus áthas an domhain ar Mháire.

Ceisteanna don Idirghníomhaíocht:

- Cé mhéad airgid a bhí sa sparán?
- Cén dá chathair atá luaite i mbosca 1?
- Cén stáisiún atá i gceist le bosca 6?
- Céard a tharla don ghadaí ina dhiaidh sin?
- Cén fáth a raibh siad ag dul go Gaillimh?